

A helyőrségi templom oltárképei.

Unghváry Sándor fallfestményei.

MCMXIX SZEGED.

MCMXXI RÓMA.

MCDLVI (Belgrád) NÁNDORFEHÉRVÁR.

Zdravec István tábori püspök megbízásából még 1921-ben három freskóképet festett Unghváry Sándor, dekoratív festőművészeink egyik legfőlkészlebbje, a budai helyőrségi templom szentélyébe, a főoltár mögött. A freskóképek első fogalmazványát a művész vízfestményű vázlatában láthatja fentebb az olvasó. Ezek a szép képek hosszú ideig — a budaörsi királynapoktól kezdve — le voltak takarva. Most azonban ismét láthatók, s díszítik az ősrégi helyőrségi templom főfalát. Kivétel közben a freskók terve módosult és újabb mellékalakokkal gazdago-

dott, melyek a festményeket közelebbi vonatkozásba juttatták korunkkal. A jobboldalsó kompozíció előterében egy vértés lovag alakjával bővült, ki lándzsáját nyújtja Hunyadi Jánosnak, Nándorfehérvár diadalmas hősnének. A középső kép, mely annak a történelmi eseménynek megőrkítésére készült, hogy XV. Benedek pápa megengedte, hogy Kapisztrán János legyen a nemzeti hadsereg védőszentje, szintén több alakkal gazdagodott. A térdeplő Zdravec püspök mögött katonás tartásban álló tollas Bocskay-fővegű katonatiszt Prónay Pál arcvonásait viseli. A

háttér több mellékalakja is a kor katonai nevezetességeinek képe mása. A harmadik kép Horthy Miklós kormányzót ábrázolja lóháton, tengerész ruhában, kivont karddal. A végleges kivitelkor erre a képre is egy újabb alak került, egy zászlósúr a ló elé, aki a hadsereg selyemlobogóját meghajtja a kormányzó előtt. A háttér gyalogosok helyett lovasok töltik meg, köztük a kép jobboldalán a nézővel szembe fordulva Osenburg százados marciális alakja látszik. Mindenik kép alatt latin nyelvű felirat magyarázza meg tartalmukat

és jelentőségüket. A kormányzót ábrázoló freskó alatt a következő felirat olvasható:

IN . AEVUM . AVE . EXERCITUS . NATI-
ONALIS . HUNGARIAE . FORTITUDINE . ENIM .
TUA . IN . REGNO . MARIANO . BOLSEVISMI .
VENENUM . SUPERASTI

(Magyarul: Üdvöz légy örökké Magyarország nemzeti hadserege. Mert bátorsággal Mária országában legyőzted a bolsevizmus mérget.)

A három festmény művészeti tekintetben kitünő alkotása Unghváry Sándornak, Ó-olasz

al fresco technikával készültek nedves vakolatra, melyből egyszerre csak annyit raktak föl a kőművesek a falra, amennyit a művész egy napi munkával festéssel be tudott borítani. Ennek az igen fáradságos technikának az a nagy előnye, hogy az időnek és viszonyosságainak minden más eljárásnál szívósabban ellenáll. Zdravec püspöknek még egyéb érdekes művészeti tervei is voltak a Várnak ezzel a legrégebbi templomával. A szentély oldalfalait is freskóképekkel kívánta benépesíteni. Tervei azonban az anyagi eszközök elfogyása miatt jobb időkre maradtak.

926-5. helyőrségi
Korunk